

Witte Merel. — Eersten Kerstdag heb ik in de boschjes bij Scheveningen een bijna geheel witte merel waargenomen.

Den Haag.

G. WESTBROEK.

Schelpen op akkers. — Naar aanleiding van de verschillende berichten omtrent „Schelpen op akkers” (afl. 2 en 3 *D. L. N.*) deel ik mede, dat op die aardappelveldjes dikwijls min of meer zeldzame schelpen te vinden zijn. Behalve *Wulken* en *Noordhorens* (*Neptunea antiqua*) liggen er tamelijk veel stukken *Noordkromp* (*Cyprina islandica*); gave exemplaren vond ik nooit, verder *Noorsche Hartschelp* (*Cardium norvegicum*) *Stekeldragende hartschelp* (*Cardium aculeatum*). Eenmaal vond ik de twee kleppen van 'n wijden mantel (*Pecten opercularis*). Vooral nu in den winter, wanneer er niets op 't land staat, is er alle gelegenheid om te zoeken.

's-Gravenhage.

G. A. BROUWER.

Uit Zwitserland. — Dezer dagen ontvingen wij het laatste jaarverslag van den Bond voor Natuurbescherming in Zwitserland. Het loopt over 1916. In het eerste oorlogsjaar schijnen de Zwitsers nog al geschrokken te zijn, want niet minder dan 7000 leden verzuimden in 1915 hun contributie te betalen of bedankten voor hun lidmaatschap. Dat is toen indertijd hier bij ons in Holland veel beter gegaan, het aantal bedankjes was onbeduidend. Ginds herstelde de toestand in 1916 zich weer eenigszins, maar het rechte is het nog niet weer.

De berichten over het Natuurpark in Val Cluozza en het aangrenzend gebied blijven schitterend. Op één wandeling werden niet minder dan 120 gemzen waargenomen. De beer werd na 1915 niet meer gezien, maar steenarenden hadden er verscheidene horsten, bovendien verscheidene soorten van valken, de Uhu en al de groote bosch- en berghoenders.

In vroeger jaren is in deze streken geweldig in de bosschen huis gehouden en heele wouden zijn er vernield, hetzij om het hout, hetzij om weiden voor het vee te verkrijgen. Deze »roden,« zoodaals wij ze zouden kunnen noemen, worden thans weer langs natuurlijke weg veroverd door de alpenrozen, de *Loiseleuria's*, de arven en de bergdennen. Het woud sluit zich weer over de bergen, begeleid door al zijn mooie bloemen, door al het wild gedierte. Toen ik in 1913 het gebied van den Ofenpas doorwandelde, was van dezen triomfantelijken wederkeer van de natuur al veel te zien, maar nu is het alweer veel mooier. Zoodra het verkeer weer gemakkelijk is, zullen we weer met vreugde het Blokhuis in het Val Dravel opzoeken, waar de Edelweishoemen zoo groot zijn als een rijksdaalder. Inderdaad, de Zwitsers hebben met dat Natuurpark in het midden Engadin het meer dan buitengewoon goed getroffen.

Het verslag maakt ook melding van kleine natuurmonumenten, o.a. een paar vogelparadijsjes in de buurt van Basel, bij Soloturn, bij Zürich en Auvèrner. De watervogels van de Bodensee werden zooveel mogelijk beschermd tegen de visschers, die aandringen op hun verdelging.

Ook de Zwitsers zijn met hun hooge venen bezig. De gemeente Einsiedler was zoo vriendelijk een stuk van 14000 M², waar de hoogveenflora en vooral de glaciaalrelicten zich schoon ontwikkeld hebben, ten geschenke te geven. Nu hopen we maar dat die 14000 M² goed gelegen zijn, want op zichzelf is zoo'n stuk niet veel waard, doordat het licht te lijden heeft onder de naburige ontginningen. Wij zitten met diezelfde kwestie in ons land en begeeren stukken, die honderd of duizend maal zoo groot zijn. Die buurt van Einsiedler is een echte hoogveensterrek, je spoort er door als je van Zürich naar Schaffhausen gaat.

Het ledental bedroeg op 31 December 1916 bijna 24000, dat is altijd nog veel meer dan dat van onze Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Dat lidmaatschap zit in Zwitserland meer door het heele volk heen dan bij ons; misschien zit hem dat in het Vreemdelingenverkeer, maar dat zou ik toch niet met zekerheid durven zeggen. Men kan zich voor het lidmaatschap aangeven bij Dr. St. Brunies, Sekretär und Kassier des S. N. B. te Basel,

JAC. P. THUISSE.

GEVRAAGD:

Afl. 1 van Jaargang XXII van *D. L. N.* tegen oorspronkelijken, desnoods hooger prijs. Portokosten worden vergoed. Adres: Mej. J. A. Toxopeus, Prins Hendriklaan 23, Utrecht.

»Flora van Helder« door J. Hoek en Dr. H. C. Redeke, uitgave C. de Boer; v. Meersen »Excursions botaniques dans la Flandre zélandaise. Weet een lezer soms of een van deze werken in een bibliotheek aanwezig is? Zaad van *Lathyrus maritimus*. Aanbiedingen met prijsopgave aan C. Sipkes, Verspronckweg 26, Haarlem